
A paksi megállapodás korlátozza a napelemes rendszerek terjedését

Annak ellenére, hogy ma a nukleáris energia akár hosszú távú létjogosultsága sem kérdőjelezhető meg a hazai energiamixben, a paksi bővítésről szóló megállapodás jelenlegi formájában komoly szakmai aggályokat vet fel. Amennyiben változatlan formában kerül a tervezet a parlament által elfogadásra úgy a napelemes rendszerek világszerte tapasztalt elterjedése Magyarországon a jelenlegihez képest újabb több évtizedes lemaradásba fog kerülni.

A megújuló energiaforrások az elmúlt évtizedben, azon belül is ugrásszerűen az elmúlt 2-3 évben jelentős technikai és piaci fejlődésen mentek keresztül, ami elsősorban a hagyományos energiahordozókhoz viszonyított költséghátrányuk jelentős ledolgozásával járt. Az új paksi blokkok beruházásáról való döntés *mostani* meghozatala az országnak azt a stratégiai előnyt szünteti meg, miszerint a jelenlegi blokkok üzemidő-hosszabbítása miatt ezt a döntést 7-10 év múlva lenne valójában szükséges meghozni.

Ma az energetika hatalmas átalakulásának lehetünk szemtanúi a világban. Az energetikai változások nem kizárólag, de elsősorban a megújulók, és az ehhez kapcsolódó tárolási, okos-hálózati (smart grid) technológiák terén láthatók. Ezen területeken gőzerővel folynak fejlesztések, amik a gazdaságosan kiépíthető megújuló kapacitások megsokszorozását célozzák. Az évszázad hátralévő részét energiapolitikailag meghatározó döntés mai meghozatala a mostani fejlődési lehetőségek figyelmen kívül hagyását, és egyben egyes megújulók hazai lehetőségeinek drasztikus korlátozását is jelenti.

A megállapodásban található ütemezés szerint a régi és az új blokkok évekig, de csak átmenetileg fognak párhuzamosan működni. A párhuzamos működés ugyanakkor csak akkor lehetséges, ha ehhez megfelelő hálózati fejlesztések is kapcsolódnak. Feltételezve, hogy ez csak egy átmeneti állapot, az ehhez szükséges mértékű jelentős hálózati beruházásokat az hálózati eszközök élettartamának töredékét kitevő átmeneti időszak miatt megtenni rendkívül pazarlónak tűnik. Mindez egy olyan környezetben, ahol már ma az európai országok többsége a villamos

hálózati fejlesztéseinek döntő többségét a megújulók integrálása érdekében teszi, ugyancsak ellentmondásos.

A beruházás tervezett finanszírozási konstrukciója és a tervezett áramár számítása példátlan és torz viszonyokat fog teremteni a hazai energiapiacra ahol a megújulóknak, mint alternatíváknak így rendkívül kis tér marad. Az államközi hitel felvétele és ennek költségeinek költségvetési forrásból és nem a megtermelt villamos energia árából történő visszafizetése példátlan mértékű állami támogatást jelent a nukleáris energia részére, ami az EU versenyjogi elveivel sem feltétlenül összeegyeztethető.

Az atomenergia ilyen mértékű állami támogatása elfogadható csak akkor lenne, ha a megújulók legalább ekkora, de a környezetvédelmi szempontok miatt ennél inkább jelentősen nagyobb mértékben lennének támogatva. A napelemes rendszerek széleskörű lakossági elterjedése támogatásának a rezsi-csökkenés elveivel egyező hatása lenne, a napelemek megfelelő alkalmazás esetén csúcsidőszaki, elosztott termelésükkel a villamos-energia rendszerre is jótékony hatással bírhatnának.

Ezzel szemben a megújulók beruházási támogatására összehasonlíthatatlanul kisebb mértékben, szinte kizárólag EU-s források álltak a közelmúltban rendelkezésre, magyar költségvetési források csak minimális összegben, elvétve. Ezen helyzet megújulók szempontjából pozitív változása nehezen elképzelhető amennyiben az elkövetkezendő néhány évtizedben a megállapodásban szereplő mértékű forrásokat fog lekötni a paksi projekt. Elfogadhatatlannak tartjuk, hogy míg a hivatalos álláspont szerint a megújulók hazai nagyobb mértékű terjedésének feltétele azok versenyképesebbé válása az energiapiacokon, addig a nukleáris energia értékesítése nem piaci árak mellett fog történni.

Új paksi blokkok építésére valószínűleg szükség lesz, de a megállapodás-tervezet jelen formájában és határidőivel indokolatlanul és nagyon hosszú időre egyetlen irányba mutat és eltéríti Magyarországot a megújulók útjáról. Tisztelettel kérünk minden döntéshozót, hogy a leírtakat figyelembe véve hozza meg a témában döntését.